

Glossariy

7.4 Umurtqasiz hayvonlarning ovqat hazm qilish sistemalari

1. Og‘iz – ovqatni qabul qilish uchun mo‘ljallangan tana ochilishi.
2. Hosila (glandula) – hazm fermentlarini ishlab chiqaruvchi bezlar.
3. Hazm trakti – ovqatning tashqi muhitdan ichki muhitga o‘tishi va hazm qilinishi uchun yo‘l.
4. Mechka jilg‘asi – ba’zi umurtqasizlarda oziq moddalarni ushlab turuvchi va so‘rilishini ta‘minlovchi tuzilma.
5. Fitoplankton – ko‘plab umurtqasizlar uchun asosiy oziq manbai bo‘lgan suvdagi mikroskopik o‘simliklar.
6. Qorin bo‘shlig‘i – ichki a‘zolar joylashgan, hazm qilish jarayoni kechadigan bo‘shliq.
7. Hidrolitik fermentlar – suv yordamida oziq moddalarni parchalovchi fermentlar.
8. Mundarija (midgut) – ishqoriy moddalar so‘rilishi va ovqatning asosiy hazm qilinishi sodir bo‘ladigan ichak qismi.
9. Qattiq eksoskelet – ba’zi umurtqasizlar hazm qiluvchi organlarni himoya qiluvchi tashqi qoplama.
10. Filtratsiya – suyuqlikdan oziq moddalarni ajratib olish jarayoni.
11. Tegmen – ba’zi umurtqasizlarda ovqatni aylantirish uchun xizmat qiluvchi mexanik struktura.
12. Sitoplazmatik hazm qilish – oziq modda hujayra ichida parchalash jarayoni, ayrim umurtqasizlarda mavjud.
13. Hazm qilish vakuolalari – oziq moddalarni hazm qilish uchun maxsus hujayra ichidagi bo‘shliqlar.
14. Peristaltika – hazm trakti devorlarining ritmik qisqarishi, ovqatni harakatga keltiradi.

15. Ko‘p ichakli hazm qilish – oziqning turli qismda bosqichma-bosqich hazm qilinishi.
16. Fermentativ hazm qilish – fermentlar yordamida ovqatni molekulalarga bo‘lish jarayoni.
17. Poliplar – ko‘plab umurtqasizlarda oziq hazm qilish jarayonini boshqaruvchi kichik tuzilmalar.
18. Sifon – ba’zi umurtqasizlarda suv oqimini boshqaruvchi va oziq qabul qilishda ishtirok etuvchi tuzilma.
19. Rakovina chiqishi – suv va ovqat qoldiqlari chiqariladigan joy.
20. Absorbsiya – hazm qilingan oziq moddalar qon yoki limfa orqali tana ichiga so‘rilishi.